

Cançó dels carlins

Alpens

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Sector est del terme municipal
Emplaçament Entre l'Alou (Sant Agustí de Lluçanès) i Alpens

Coordenades:

Latitud: 42.10461
Longitud: 2.12635
UTM Est (X): 427765
UTM Nord (Y): 4661760

Classificació

Número de fitxa 08004 - 107
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: La cançó actualment és cantada pel grup de Cantaires d'Alpens.
Protecció Inexistent
Accés Sense accés
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dc., 12/07/2006 - 02:00

Descripció

La cançó dels Carlins té l'origen en el càntic de les tropes carlistes en l'anomenada Batalla d'Alpens que enfrontà les tropes governamentals comandades pel brigadier Cabrinetty i les tropes carlistes comandades per Francesc Savalls, en el marc de la Tercera Guerra Carlina. La cançó diu així:

Suara reposàvem al veïnat de l'Alou:
seguim amb la marxa ja hem reposat prou.
TRUMLARALARA TRUM trumlaralara lala...

I el que reula, valent no serà
si bé la columna haurà de rutllar.
TRUMLARALARA TRUM trumlaralara lala...

Anem cap Alps allargant el pas
que avui no se'n torna ni un soldat ras.
TRUMLARALARA TRUM trumlaralara lala...

Arribant al poble ja dos van tirant.
l'Huguet ens anima: minyons endavant!
TRUMLARALARA TRUM trumlaralara lala...

Que en serà la glòria, que en Savalls ha dit:
que avui és el dia de matar el cabrit.
TRUMLARALARA TRUM trumlaralara lala...

El poble és a prop, minyons no fem crits
enmig del blat de moro hi ha soldats ajupits.
TRUMLARALARA TRUM trumlaralara lala...

Observacions:

Es pot trobar a l'arxiu reserva de cançons populars d'Isabel Iborra.
La imatge s'ha extret del llibre: BORRALLERAS, I, Recull de dades històriques de Prats i el
Lluçanès, Ajuntament de Prats de Lluçanès, 1993.

Història

La batalla d'Alpens és un episodi militar que s'inscriu en la Tercera Guerra Carlina (1872-1876), que enfrontà els partidaris de Carles de Borbó i d'Àustria-Este (Carles VII), pretendent carlí al tron espanyol, i els diferents governs de la monarquia d'Amadeu I, la Primera República i la Restauració alfonsina. Alpens fou l'escenari improvisat de la confrontació de dos homes que han assolit la categoria de mite en els seus respectius bàndols. D'una banda, Francesc Savalls (1817-1885) fou el cabdill del carlisme català més famós de la Tercera Guerra Carlina al Principat. Enfront d'ell, Josep Cabrinetty (1822-1873), un dels caps militars governamentals més actius a Catalunya. El 9 de juliol de 1873, a les tres de la tarda, la columna de Cabrinetty -composada per uns 1.200 homes - sortí de Prats de Lluçanès en persecució del senyor Alfons. En aquesta vila el brigadier ja havia anunciat que si capturava donya Blanca (Maria de les Neus de Braganza i Borbó, muller del senyor don Alfons), en faria trossos i els donaria amb l'arròs als seus soldats. Una nota de l'alcalde d'Alpens va fer saber a Cabrinetty que Savalls havia sortit d'aquest poble, per la qual cosa Cabrinetty decidí pernoctar a Alpens. A dos quarts de vuit, la tropa governamental arribà a la vila, i tot just entrar-hi, rebé un diluvi de bales per part de 1.025 carlins posicionats als turons veïns. Cabrinetty comprengué l'emboscada que se li havia preparat i resolgué dividir la tropa en tres columnes, que havien d'atacar per tres punts diferents. Això no obstant, davant el foc enemic la tropa no complí les ordres, situació que exasperà a Cabrinetty, el qual es posà al davant dels seus soldats per esperonejar-los. Cabrinetty morí d'un tret al clatell, disparat des del campanar, al carrer Graell, davant la casa número 2. A la batalla d'Alpens hi van perdre la vida uns 150 soldats governamentals i gairebé uns 800 caigueren

presoners.

El pretendent carlí al tron espanyol Carles VII en féu encunyar una medalla commemorativa i donà a Savalls el títol de marquès d'Alpens.

Bibliografia

PLANES, J.A, Alpens. Una història del Lluçanès: pagesos, paraires i carlins, Ajuntament d'Alpens, 1999.

PLANES, J.A, fullet informatiu, La Batalla d'Alpens, Ajuntament d'Alpens i Diputació de Barcelona, 1998.

